

LATVIJAS MAKSĀJUMU BILANCE (PAMATRĀDĪTĀJI)

3 • 2003
MĒNEŠA BIĻETENS

Saskaņā ar operatīvajiem datiem maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 2003. gada 1. ceturksnī bija aptuveni 5% no iekšzemes kopprodukta.

Martā pakalpojumu un kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo (atiecīgi 36.8 milj. latu un 20.7 milj. latu) palielinājās gan salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, gan salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu preču eksports pieauga par 22.2%, bet preču imports – par 26.4%, un preču negatīvais saldo sasniedza 93.3 milj. latu. Preču eksporta kāpumu noteica koksne un tās izstrādājumi, metāli un to izstrādājumi, tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi, bet preču importa pieaugumu – minerālie produkti, mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas, metāli un to izstrādājumi. Tekošā konta negatīvais saldo martā bija 35.1 milj. latu.

Pakalpojumu pozitīvā saldo pieaugumu (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 6.6 milj. latu) noteica nerezidentiem sniegto pārvadājumu pakalpojumu apjoma kāpums.

2003. gada pirmajos trijos mēnešos, naftas cenām saglabājoties augstā līmenī un pieaugot naftas pārvadājumu pieprasījumam starptautiskajā tirgū, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu ievērojami palielinājās jūras transporta kravu pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo. Krievijas jēlnaftas eksports pa cauruļvadu uz Ventpils ostu joprojām nebija atjaunots, tāpēc samazinājās gan citu jūras transporta pakalpojumu (stīvidorkompāniju ostās sniegto pakalpojumu), gan cauruļvadu transporta pakalpojumu pozitīvais saldo. Tomēr palielinājās pa dzelzeļu transportētās jēlnaftas apjoms, un tas nodrošināja nerezidentiem sniegto dzelzeļu transporta kravu pārvadājumu pakalpojumu pozitīvā saldo pieaugumu. Pieauga arī autotransporta kravu pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo, un minēto transporta pakalpojumu pozīciju pozitīvā saldo kāpums bija lielāks nekā ar naftas tranzītu saistīto pakalpojumu pozitīvā saldo kritums.

Braucienų pakalpojumu saldo martā bija negatīvs, un salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, vairāk pieaugot rezidentu tēriņiem ārvalstīs, tas palielinājās par 1.9 milj. latu.

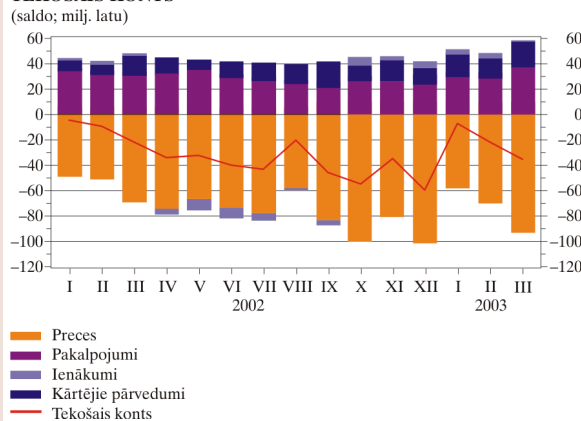
Citu pakalpojumu pozitīvais saldo, no nerezidentiem saņemto pakalpojumu apjoma kāpumam pārsniedzot tiem sniegto pakalpojumu apjoma pieaugumu, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 2.2 milj. latu.

To ienākumu apjoms, kurus guva rezidenti ārvalstīs un nerezidenti Latvijā, bija samērā līdzīgs. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu ienākumu pozitīvais saldo samazinājās par 1.1 mij. latu, un to galvenokārt noteica lielāki nerezidentu gūto tiešo investīciju ienākumi.

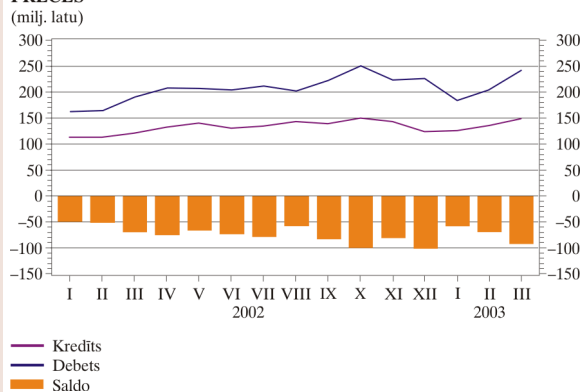
Kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo turpināja palielināties un martā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 4.7 milj. latu, turklāt nozīmīgākais kāpums bija citos sektoros (galvenokārt privātpersonas).

Kapitāla un finanšu konta pozitīvais saldo martā bija 11.6 milj. latu.

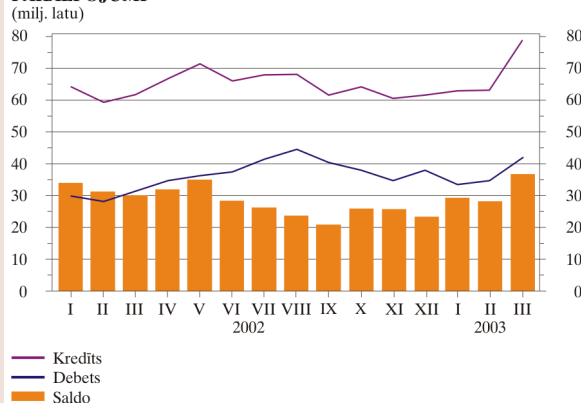
TEKOŠAIS KONTS

PRECES

PAKALPOJUMI

MĒNEŠA MAKSĀJUMU BILANCE (PAMATRĀDĪTĀJI)

(saldo; milj. latu)

	Tekošais kants					Kapitāla kants	Finanšu kants						Novirze
	Preces ¹	Pakalpojumi	Ienākumi	Kārtējie pārvedumi	Tiešās investīcijas		Portfeļieguldījumi	Atvasinātie finanšu instrumenti	Citi ieguldījumi	Rezerves aktīvi			
2002													
I	-4.7	-49.1	34.1	1.9	8.4	1.4	12.8	17.4	4.4	-2.7	-6.7	0.4	-9.5
II	-9.4	-51.3	31.1	3.0	7.9	0.7	5.7	21.6	-11.2	1.2	-19.1	13.2	2.9
III	-21.8	-69.7	30.2	1.7	16.0	1.5	27.2	29.6	-23.9	1.1	25.4	-5.1	-6.9
IV	-34.3	-74.8	32.0	-4.4	12.9	0.9	30.8	17.9	-54.7	-0.7	56.4	11.9	2.6
V	-32.6	-66.9	35.1	-8.9	8.1	1.0	64.3	26.4	-32.8	6.8	54.4	9.5	-32.6
VI	-40.3	-73.7	28.4	-8.4	13.4	0.6	-3.2	37.0	23.1	-1.1	-73.2	11.0	42.9
VII	-43.3	-78.0	26.4	-6.0	14.3	1.0	55.9	20.4	-5.5	-3.0	32.6	11.4	-13.6
VIII	-20.4	-58.5	23.7	-1.5	15.8	0.4	13.4	20.3	-23.0	2.4	56.3	-42.7	6.7
IX	-45.9	-83.4	21.0	-4.1	20.5	0.9	57.3	20.2	8.6	2.6	36.8	-10.9	-12.3
X	-55.2	-100.4	26.0	6.7	12.5	0.9	61.4	9.1	-31.5	-2.8	41.7	44.9	-7.2
XI	-35.1	-80.9	25.8	3.0	16.9	1.0	41.9	10.4	22.6	-0.7	-8.4	17.9	-7.8
XII	-59.9	-101.7	23.5	5.3	12.9	0.6	64.8	10.2	-19.4	4.8	129.7	-60.5	-5.5
2003													
I	-7.2	-58.2	29.3	3.8	17.9	0.2	27.9	17.3	-30.8	2.2	-8.2	47.3	-20.9
II	-22.0	-70.4	28.2	4.3	15.9	0.7	22.7	6.2	-36.5	-1.7	83.4	-28.7	-1.4
III	-35.1	-93.3	36.8	0.6	20.7	0.4	11.2	27.0	25.3	-5.6	-106.3	70.7	23.5

TEKOŠAIS KANTS UN KAPITĀLA KANTS

(milj. latu)

	Tekošais kants										Kapitāla kants	
	Preces ¹		Pakalpojumi		Ienākumi		Kārtējie pārvedumi		Kredīts	Debets		
	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets				
2002												
I	211.5	216.3	113.3	162.4	64.1	30.0	14.5	12.6	19.6	11.3	1.6	0.2
II	205.5	214.9	113.5	164.8	59.4	28.3	14.0	11.0	18.7	10.8	0.9	0.2
III	224.0	245.8	121.4	191.1	61.7	31.5	14.7	13.0	26.2	10.2	1.9	0.4
IV	239.1	273.4	132.9	207.7	66.8	34.7	14.1	18.6	25.3	12.4	1.2	0.3
V	246.5	279.1	140.3	207.2	71.4	36.3	14.0	22.9	20.7	12.7	1.2	0.2
VI	235.9	276.3	130.5	204.3	66.0	37.6	14.3	22.7	25.1	11.7	1.0	0.4
VII	243.2	286.6	134.5	212.5	67.9	41.5	14.0	20.0	26.9	12.6	1.9	0.9
VIII	260.0	280.4	143.8	202.4	68.2	44.5	14.7	16.2	33.2	17.4	0.8	0.5
IX	250.2	296.1	139.8	223.1	61.6	40.5	13.8	17.9	35.0	14.5	1.2	0.3
X	264.1	319.3	150.6	251.0	64.1	38.1	15.4	8.7	34.0	21.5	1.2	0.2
XI	252.2	287.4	143.1	224.0	60.5	34.7	15.3	12.4	33.2	16.3	1.2	0.1
XII	238.1	298.0	124.5	226.2	61.6	38.1	19.4	14.0	32.6	19.7	1.2	0.6
2003												
I	235.5	242.7	125.5	183.7	62.9	33.6	15.6	11.8	31.6	13.7	0.3	0.1
II	243.9	265.9	134.9	205.3	63.2	35.0	15.8	11.5	29.9	14.1	0.9	0.2
III	279.0	314.1	148.3	241.5	78.6	41.9	18.0	17.4	34.1	13.3	0.7	0.3

Tiešo investīciju pozitīvais saldo martā salīdzinājumā ar janvāri un februāri bija samērā augsts (27.0 milj. latu), un tiešās investīcijas sedza 76.9% no tekošā konta negatīvā saldo. Tiešās investīcijas Latvijā ieplūda gan kā ieguldījumi uzņēmumu pašu kapitālā un reinvestētās peļņas veidā (16.3 milj. latu), gan arī kā tiešo investoru aizdevumi (cits kapitāls – 10.7 milj. latu).

Martā portfeļieguldījumu saldo bija pozitīvs (25.3 milj. latu), jo bankas samazināja ieguldījumus parāda vērtspapīros par 26.8 milj. latu.

¹ Postenis "Preces" ietver vispārējās nozīmes preces un preces pārstrādei (šo divu posteņu pamatinformācijas avots ir Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes publicētā ārējās tirdzniecības statistika), kā arī preču remontu, transporta organizāciju iegādātās preces un nemonetāro zeltu. Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie vispārējās nozīmes preču eksporta un preču importa dati ir koriģēti atbilstoši maksājumu bilances sagatavošanas metodoloģijai.

TEKOŠAIS KONTS. IENĀKUMI

(milj. latu)

	Ienākumi		Ieguldījumu ienākumi									
			Atlīdzība nodarbinātajiem				Tiešās investīcijas		Portfeļieguldījumi		Citi ieguldījumi	
	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets
2002												
I	14.5	12.6	6.8	0.2	7.7	12.4	0.1	5.0	4.1	1.2	3.4	6.2
II	14.0	11.0	6.8	0.2	7.2	10.8	0.1	4.4	3.8	1.2	3.2	5.2
III	14.7	13.0	6.7	0.2	8.0	12.8	0.1	5.4	4.3	1.3	3.5	6.2
IV	14.1	18.6	6.8	0.2	7.3	18.3	0	11.1	4.0	1.2	3.3	6.1
V	14.0	22.9	7.0	0.2	7.0	22.6	0	16.3	3.9	1.2	3.0	5.2
VI	14.3	22.7	6.9	0.2	7.4	22.5	0	15.2	3.8	1.3	3.6	6.0
VII	14.0	20.0	6.9	0.2	7.0	19.8	0	14.6	4.3	1.2	2.7	4.0
VIII	14.7	16.2	7.1	0.2	7.6	16.0	0	10.1	4.4	1.2	3.2	4.7
IX	13.8	17.9	7.1	0.2	6.8	17.7	0	11.5	3.9	1.2	3.0	5.0
X	15.4	8.7	7.2	0.2	8.1	8.4	0	1.2	4.4	1.2	3.7	6.0
XI	15.3	12.4	7.3	0.2	8.1	12.1	0	5.2	5.0	1.4	3.1	5.5
XII	19.4	14.0	7.4	0.3	11.9	13.8	0	3.2	8.5	4.4	3.3	6.2
2003												
I	15.6	11.8	7.3	0.2	8.3	11.6	0.2	5.9	5.4	2.1	2.7	3.5
II	15.8	11.5	7.4	0.2	8.4	11.3	0.2	5.2	5.7	2.5	2.5	3.5
III	18.0	17.4	7.7	0.2	10.3	17.2	0.4	7.7	6.7	2.8	3.2	6.7

FINANŠU KONTS. TIEŠĀS INVESTĪCIJAS

(saldo; milj. latu)

	Tiešās investīcijas							
			Pašu kapitāls		Reinvestētā peļņa		Cits kapitāls	
	Ārvalstīs	Latvijā	Ārvalstīs	Latvijā	Ārvalstīs	Latvijā	Ārvalstīs	Latvijā
2002								
I	0.2	17.3	-0.1	16.1	0	3.8	0.3	-2.6
II	0.1	21.6	-0.2	20.0	0	3.2	0.3	-1.6
III	0.1	29.5	-0.1	27.4	0	4.1	0.2	-2.0
IV	-0.7	18.6	-1.1	6.6	0	6.9	0.3	5.1
V	-0.9	27.3	-1.2	12.9	0	7.9	0.3	6.4
VI	-1.2	38.2	-1.5	22.1	0	8.9	0.3	7.2
VII	-0.4	20.9	-0.8	7.7	0	8.5	0.3	4.6
VIII	0.5	19.8	0.1	7.4	0	8.5	0.4	3.9
IX	0.3	19.8	-0.1	6.1	0	9.6	0.4	4.1
X	-0.9	10.0	-0.2	8.5	0.1	-0.1	-0.7	1.7
XI	-0.5	10.9	0.3	9.2	0.1	0.8	-0.8	0.9
XII	-1.9	12.0	-1.0	10.3	0.1	1.4	-0.9	0.3
2003								
I	-1.8	19.2	-1.5	8.2	-0.2	5.6	-0.2	5.4
II	-2.0	8.2	-1.7	3.4	-0.2	4.7	0	0
III	0	27.0	0.1	10.2	-0.2	6.1	0.1	10.7

Citu ieguldījumu saldo bija negatīvs (106.3 milj. latu) galvenokārt sakarā ar citu ieguldījumu aktīvu pieaugumu banku sektorā. Par 33.5 milj. latu samazinājās no nerezidentiem piesaistītie aizņēmumi (termiņnoguldījumi), bet par 44.9 milj. latu pieauga no nerezidentiem piesaistīto pieprasījuma noguldījumu apjoms (palielinājās nebanku noguldījumu apjoms un samazinājās kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu apjoms). Par 118.6 milj. latu pieauga banku citu ieguldījumu aktīvi: aizdevumi, pieprasījuma noguldījumi nerezidentu kredītiestādēs un citi aktīvi palielinājās attiecīgi par 46.1 milj. latu, 66.4 milj. latu un 6.1 milj. latu.

Latvijas Bankai tagadnes darījumos nopērkot ārvalstu valūtu 12.9 milj. latu apjomā un izpildot valūtas mijmaiņas darījumu saistības, rezerves aktīvi samazinājās par 70.7 milj. latu.

FINANŠU KONTS. PORTFEĻIEGULDĪJUMI UN ATVASINĀTIE FINANŠU INSTRUMENTI

(saldo; milj. latu)

	Portfeļieguldījumi										Atvasinātie finanšu instrumenti	
	Aktīvi	Pasīvi	Līdzdalības vērtspapīri		Parāda vērtspapīri						Aktīvi	Pasīvi
			Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi			Pasīvi				
					Obligācijas un parādzīmes	Naudas tirgus instrumenti		Obligācijas un parādzīmes	Naudas tirgus instrumenti			
2002												
I	6.0	-1.6	-0.2	1.4	6.2	0.7	5.5	-3.0	-2.8	-0.3	-4.5	1.8
II	-2.3	-8.9	0	0.7	-2.3	-6.3	4.1	-9.5	-9.3	-0.3	1.0	0.1
III	-34.2	10.3	-12.9	18.4	-21.3	-20.9	-0.3	-8.1	-7.9	-0.3	0.8	0.2
IV	-51.3	-3.3	-0.9	-0.5	-50.4	-53.0	2.5	-2.8	-2.8	0	-1.8	1.1
V	-25.4	-7.4	2.1	-4.7	-27.5	-31.0	3.5	-2.8	-2.8	0	0.7	6.1
VI	12.3	10.8	-0.3	13.3	12.6	8.1	4.4	-2.4	-2.4	0	-5.5	4.4
VII	6.3	-11.9	0.7	-13.1	5.6	-1.8	7.4	1.2	1.2	0	1.2	-4.1
VIII	-24.7	1.7	0.1	-1.7	-24.8	-24.9	0.1	3.4	3.4	0	4.4	-1.9
IX	3.9	4.7	0.2	1.0	3.7	0.8	2.9	3.6	3.6	0	1.2	1.4
X	-31.8	0.4	11.1	0.2	-43.0	-41.8	-1.1	0.2	0.2	0	-0.5	-2.3
XI	21.8	0.8	1.2	-0.2	20.7	20.4	0.3	0.9	0.9	0	0.1	-0.8
XII	-17.9	-1.5	-2.8	-0.1	-15.1	-16.4	1.3	-1.3	-1.3	0	-1.7	6.6
2003												
I	-31.9	1.1	4.7	0.1	-36.6	-36.7	0.1	1.0	1.0	0	0.2	2.0
II	-36.1	-0.3	0	0.7	-36.2	-23.4	-12.8	-1.0	-1.0	0	0.7	-2.4
III	22.1	3.3	-3.9	1.0	25.9	14.3	11.6	2.2	2.2	0	-2.9	-2.7

FINANŠU KONTS. CITI IEGULDĪJUMI

(saldo; milj. latu)

	Citi ieguldījumi									
	Aktīvi	Pasīvi	Monētārās iestādes		Valdība		Bankas		Citi sektori	
			Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi
2002										
I	-71.7	65.0	0.1	10.8	0.5	0.2	-52.9	53.3	-19.4	0.7
II	12.8	-31.8	0	-12.6	0	0.7	15.8	-17.8	-3.1	-2.2
III	-53.0	78.4	-0.1	6.7	1.3	-1.9	-50.8	85.1	-3.4	-11.5
IV	50.3	6.1	0	-6.7	2.0	-1.0	41.6	7.3	6.7	6.4
V	32.7	21.7	0.1	0.1	0.1	0.2	27.7	24.9	4.8	-3.4
VI	-100.7	27.5	0	1.0	-0.9	-0.4	-104.0	17.8	4.2	9.1
VII	-20.4	53.0	0.2	-4.0	0.2	0	-16.3	52.6	-4.4	4.3
VIII	-16.3	72.7	0	-0.2	0.1	0.5	-23.5	69.6	7.1	2.7
IX	32.2	4.6	-0.1	0	0.6	-0.4	48.5	0.1	-16.8	5.0
X	-91.5	133.2	0	0.1	-0.2	0.3	-92.5	127.2	1.2	5.7
XI	-5.8	-2.6	-0.1	-0.2	-0.1	0	-18.4	-9.0	12.9	6.6
XII	-67.6	197.4	-0.1	-1.8	0.2	-0.1	-70.5	190.1	2.8	9.2
2003										
I	-51.3	43.1	0.1	-1.3	-0.3	-7.2	-54.7	57.1	3.6	-5.5
II	162.6	-79.3	0	0.3	-0.5	-0.3	170.5	-79.0	-7.4	-0.2
III	-118.3	12.0	0	-0.6	0	-2.7	-118.6	16.4	0.3	-1.2

Dažkārt sakarā ar datu elektroniskās apstrādes tehnoloģijas specifiku skaitļu noapaļošanas dēļ iespējamas nelielas atšķirības starp uzrādīto kopējo apjomu un saskaitāmo kopsummu.

Latvijas maksājumu bilances pamatrādītāji visagrāk tiek publicēti Latvijas Bankas interneta lapā (www.bank.lv).